

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

Diarienummer Fi2018/01303/V

Remissyttrande SOU 2018:20 Gräsrotsfinansiering

Swedish Fintech Association med arbetsgruppen Crowdfunding Alliance (bestående av bolagen Tessin, Lendify, Pepins, Toborrow, Brocc och Savelend) ("Crowdfunding Alliance") välkomnar utredningens förslag om att gräsrotsfinansiering ska regleras, inte minst för att säkerställa en seriositet hos de kapitalförmedlare som opererar på marknaden samt för att undanröja vissa tolkningsdiskrepanser av befintligt regelverk.

Crowdfunding Alliance anser att utredningens förslag i det stora hela är ändamålsenligt med en lämplig nivå av reglering och tillsyn. Crowdfunding Alliance har dock ett antal kommentarer och frågeställningar som redogörs för nedan.

1. Tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde bör övervägas så att den även exempelvis omfattar skuldförbindelser till ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar, som i dagsläget representerar en väsentlig andel av det kapital som förmedlas via crowdfunding. Enligt den föreslagna lydelsen är det enbart ägar- och skuldandelar i privata aktiebolag som omfattas.

2. Ekonomiska förutsättningar att fullgöra åtaganden

I 3 kap. 2 § anges att kapitalförmedlaren ska *pröva om kredittagaren har ekonomiska förutsättningar att fullgöra sina åtaganden enligt kreditavtalet*.

Det är viktigt att ha i åtanke att de finansieringar som förmedlas med stöd av lagen typiskt sett kommer vara volymmässigt begränsade, vilket även medför att intäkterna för kapitalförmedlarna är begränsade. Därför måste kapitalförmedlarnas åtaganden under lagen vara rimliga i omfattning för att inte omöjliggöra en affärsverksamhet som grundar sig på denna lag. Föreslagna lagtextformulering kan ge långgivare den felaktiga uppfattningen att det är kapitalförmedlaren som ansvarar för kreditbedömningen i fråga, vilket i sin tur torde minska långgivarens benägenhet att fullt ut sätta sig in i villkor och risker.

Ett syfte med lagen är att tillgängliggöra kapital till små- och medelstora företag (SMEs), som typiskt sett har en högre riskprofil. I skenet av detta är det viktigt att även aktörer utan finansiella muskler ska kunna finna finansiering, dock mot en avkastning som motsvarar risken och är marknadsmässig. Huruvida avkastningen står i proportion till risken är upp till den enskilda låntagaren att avgöra – dock är det av yttersta vikt att man inte diskvalificerar från bolag att söka kapital, utan man istället lyfter fram eventuella risker.

Förslagsvis bör det i lagtexten klargöras att det inte handlar om att kapitalförmedlaren ska "pröva de ekonomiska förutsättningarna" utan snarare tillgängliggöra relevant information.

Relevant information skulle kunna innefatta (a) låntagarens plan för hur återbetalningen ska ske, (b) låntagarens aktuella ekonomiska förhållanden (exempelvis genom utdrag från UC eller Creditsafe) samt (c) vilka eventuella säkerheter som ställs för lånet. Med denna information kan långivarna bilda sig en egen uppfattning om huruvida låntagaren bör kunna uppfylla sina åtaganden samt om den erbjudna räntenivån motsvarar risken för fallissemang. Endast en redovisning av kreditvärdighetsbetyg via en scoringmodell kan ge en missvisande bild och falsk trygghet då betygsskalorna dels kommer skilja sig mellan olika kreditförmedlare och dels inte på något sätt kommer kunna jämföras med motsvarande betyg som tex Standard & Poor sätter för större etablerad bolag.

3. Rättningar eller komplettering av felaktig eller bristfällig information

I 3 kap. 3 § 2 st anges att kapitalförmedlaren omedelbart ska *rätta eller komplettera om informationen är felaktig eller bristfällig*.

Det är i det närmaste en självklarhet att så korrekt och fullständig information som möjligt ska lämnas i samband med en kapitalanskaffning. Detta torde även i någon mån vara självklarhet då den kapitalförmedlare som inte prioriterar informationsgivningen på sikt inte kommer att kunna bedriva en lönsam affärsverksamhet. Dock är det av yttersta vikt att kapitalförmedlaren kan förlita sig på den information som tillhandahålls av den som avser att anskaffa finansieringen, under förutsättning att den inte är uppenbart felaktig, inte minst med tanke på de volymmässiga begränsningarna som det redogörs för närmare ovan. I jämförelse så finns det, oss veterligen, inget krav på värdepappersbolag att granska huruvida uppgifterna i ett prospekt kan tänkas vara felaktiga eller bristfälliga. Utifrån samma princip granskar Finansinspektionen att prospekt uppfyller redovisningen av informationen, utan att verifiera att informationen i sig är korrekt, fullständig eller ens sanningsenlig.

Förslagsvis bör det klargöras att kapitalförmedlarens åtagande att rätta eller komplettera informationen endast omfatta situationer (a) där det är uppenbart eller (b) kommer till kapitalförmedlarens kännedom, att informationen är felaktig eller bristfällig.

4. Sanktionsavgifter

I 5 kap. 14 § anges att sanktionsavgiften för en fysisk person kan uppgå till cirka 5 MEUR utan möjlighet att överklaga enligt 6 kap. 3 §.

Denna fråga diskuterades flitigt i finansbranschen under 2015 då motsvarande sanktionsavgifter infördes för företrädare i andra finansiella bolag. Vår farhåga är att rekryteringen av erfarna och kompetenta styrelseledamöter försvåras och fördyras väsentligt med denna typ av orimligt höga sanktionsavgifter. Såväl kapitalförmedlaren som dess kunder kommer att tjäna på att möjliggöra rekrytering av erfarna och kompetenta människor. Dessa sanktionsavgifter försvårar kraftigt rekryteringsmöjligheterna vilket kan leda till en sämre kvalitet i bolagen och därmed ökad risk för alla inblandade.

Det framstår som icke-ändamålsenligt att samma sanktionsavgifter kan komma att drabba en styrelseledamot i en nystartad kapitalförmedlare som en styrelseledamot i en storbank. Att dessutom omöjliggöra överklagan av Finansinspektionens beslut framstår som ytterst rättsosäkert, inte minst mot bakgrund av den aktuella diskussionen om Finansinspektionens hantering/bestrafning av marknadsmanipulation på finansmarknaden.

Förslagsvis sänker man möjliga sanktionsavgifter mot fysiska personer väsentligt samt möjliggör överklagan av Finansinspektionens beslut i syfte att upprätthålla en rättssäker hantering.

5. Transparens kring avgifter

Crowdfunding Alliance tillstyrker utredningens förslag om redovisning av avgifter. Det är dock av yttersta vikt att regleringen inte går djupare än så då etablerade affärsmodeller riskerar att ändras, vilket kan leda till stora ekonomiska konsekvenser för kapitalförmedlarna. Det bör vara upp till parterna att överenskomma om avgifter, framför allt när det handlar om tillgångsslag som ej är standardiserade och som är dyra och svåra att få tillgång till som investerare. Avtalsfrihet och transparens är sannolikt mest ändamålsenliga lösningen.

6. Hantering av betalmedel

En förutsättning för att bedriva en crowdfunding-tjänst är att betalmedel kan hanteras på ett effektivt sätt. Detta kan ske genom att tillstånd i enlighet lagen om betaltjänster alternativt låta aktör med sådant befintligt tillstånd hantera betalmedlen. Med tanke på att bolag med tillstånd enligt lagen om betaltjänster inte behöver tillstånd enligt nya lagen men bolag med tillstånd enligt nya lagen även behöver tillstånd enligt lagen om betaltjänster så torde antalet ansökningar om tillstånd enligt nya lagen blir väldigt få.

Förslagsvis bör den nya lagen ge kreditförmedlare möjlighet att hantera betalmedel på motsvarande sätt som under lagen om betaltjänster.

Jonas Björkman

Verkställande direktör, Tessin Nordic AB

Ordförande

Crowdfunding Alliance – en del av Swedish Fintech Association

Crowdfunding Alliance är en sammanslutning av de ledande plattformarna för att främja crowdfundingens roll som pådrivare av tillväxt i Sverige i olika former och forum. För närvarande består medlemmarna av Tessin, Lendify, Pepins, Toborrow, Savelend och Brocc.